

Avrupa Birliği'nin Kamu Diplomasisi Odaklı İletişim Stratejisi: 'Europe Direct' ve 'Europe House' Üzerine Bir İnceleme ¹

Elifnur TERZİOĞLU ²

Başyuru Tarihi: 23.04.2024

Kabul Tarihi: 18.09.2024

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Öz

Küreselleşme ve bunun sonucunda oluşan uluslararasılaşma artık tüm alanları etkisi altına almış, özellikle siyasi boyutta bir çığır açmıştır. Geleneksel yöntemlerle yürütülen siyasi anlayış değişmiş, artık modern hatta postmodern yapıya geçilmiştir. Ülkeler arası yürütülen ilişkilerde kullanılan diplomasi de boyut atlayarak kamu diplomasiye evrilmiştir. Öyle ki ülkeler kamu diplomasisi faaliyetlerini dijitalleşme ile birlikte dijital ortamlarda yürütmeye ve böylece 'erişilebilirlik' kavramını somutlaştırmaya başlamıştır. Bugün özellikle aday ülkelere çeşitli fonlar sağlayarak ilişkilerini güçlendirmeye çalışan Avrupa Birliği'nin kamu diplomasisi alanında oldukça önemli olduğunu söylemek mümkün. Bu amaçla çalışmada Avrupa Komisyonu'nun hem üye ülke hem de aday ülke kamuoyuna yönelik yürüttüğü iletişim stratejisi kapsamlı şekilde incelenmiş, amaçlı örneklem yöntemi ile seçilen AB üye ülkelerde bulunan Doğrudan Avrupa (Europe Direct) Merkezleri ile aday ülkelerde bulunan AB Bilgi Merkezleri yeni adıyla Avrupa Evi (Europe House) doküman analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. AB'ye üye ülkelerde toplam 424 Europe Direct Merkezi'nin ve aday ülkelerde ise AB Bilgi Merkezi, Avrupa Dokümantasyon Merkezi ve AB Köşesi olmak üzere toplam 94 merkezin bulunduğu fakat AB Bilgi Merkezleri'nin zaman içerisinde özellikle Batı Balkanlar'da Europe House'lara evrildiği bulgulanmıştır Avrupa Evi'ne evrildiği bulgulanmıştır. Bununla birlikte dijital dünyaya geçişle birlikte AB Dokümantasyon Merkezleri'nin kapandığı görülmüştür. Bu bağlamda AB'nin hem üye hem de aday ülkelerdeki kamu diplomasisi politikasında bu Merkezlerin oldukça önemli bir yere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik İletişim, Kamu Diplomasisi, Europe Direct, Europe House

Atf: Terzioğlu, E. (2024). Avrupa Birliği'nin kamu diplomasisi odaklı iletişim stratejisi: 'Europe Direct' ve 'Europe House' üzerine bir inceleme. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(Özel Sayı), 169-192.

¹ Bu çalışma etik kurul izin belgesi gerektirmemektedir.

² Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, elifnur.terzioglu@mku.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3467-1537

The European Union's Public Diplomacy-Focused Communication Strategy: A Review of 'Europe Direct' and 'Europe House'

Elifnur TERZİOĞLU ³

Submitted by: 23.04.2024

Accepted by: 18.09.2024

Article Type: Research Article

Abstract

The political understanding carried out with traditional methods has changed and a modern and even postmodern structure has been adopted because of globalization and internationalization. Diplomacy used in relations between countries has also evolved into public diplomacy, so the countries have begun to carry out their public diplomacy activities in digital environments with digitalization, thus embodying the concept of 'accessibility'. Today, it is possible to say that the European Union, which tries to strengthen its relations by providing various funds to candidate states, is very important in the field of public diplomacy. For this purpose, the communication strategy of the European Commission towards the public of both member states and candidates were comprehensively examined in the study. Europe Direct in member states and EU Information Centers (now known as Europe House) in candidates were selected with the purposeful sampling method and analyzed with the document analysis technique. It has been observed that there are a total of 424 Europe Direct Centers in the EU member states and a total of 94 Centers in the candidates that including the EU Information Center, European Documentation Center and EU Corner. However, it has been found that EU Information Centers have evolved into Europe Houses over time, especially in the Western Balkans, and with the transition to the digital world, EU Documentation Centers were closed. In this context, it has been concluded that these Centers have a very important place in the EU's public diplomacy policy in both member states and candidates.

Keywords: Strategic Communication, Public Diplomacy, Europe Direct, Europe House

³ Hatay Mustafa Kemal University /Faculty of Communication/ Department of Radio, Television and Cinema, elifnur.terzioglu@mku.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3467-1537

Giriş

Toplumları etkilemek amacıyla yüzyıllardır kullanılan iletişim olgusu her dönemde oldukça önemli rol oynamıştır. Tarihin ilk zamanlarından beri liderler, kitleleri harekete geçirmek ve fikirlerini yaymak için iletişim kurma becerilerine ihtiyaç duymuşlardır. Bu ihtiyaç zamanla kullanılan araçlar ve yöntemler değişse de iletişimin özellikle siyasetteki önemini her zaman ön planda bırakmıştır. Uluslararası ilişkilerde giderek daha da önemli hale gelen stratejik iletişim, ülkelerin ulusal güvenlik ve tanıtım faaliyetlerini desteklemek için kullandıkları etkili bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Etkili bir stratejik iletişim ile bir ülkenin uluslararası platformdaki çıkar ve hedeflerinin ilerlemesi, uluslararası alandaki imajı ve itibarının geliştirilmesi, dış politika hedeflerinin desteklenmesi ve küresel rekabette üstünlük sağlaması mümkün olabilmektedir. Dünya, hızlı bir değişim ve dönüşüm sürecindeyken, eski paradigmlar yerini yenilerine bırakmakta, yeni aktörler uluslararası sahnede öne çıkmakta ve yeni düşünce akımları şekillenmektedir. Bu karmaşık ortamda, ülkelerin küresel rekabette başarılı olabilmeleri için güçlü bir iletişim stratejisine sahip olmaları hayati önem taşımaktadır. Bu stratejinin en önemli unsurlarından biri ise kamu diplomasisidir. Kamu diplomasisi, bir ülkenin kültürünü, değerlerini ve politikalarını yabancı kamuoylarına tanıtmak ve bu kamuoylarıyla karşılıklı anlayış ve iş birliği kurmak için yapılan çalışmaları kapsamaktadır. 1960'lı yıllarda ortaya çıkan kamu diplomasisinin önemi Soğuk Savaş'ın sonlarına doğru tam olarak kavranmıştır. 11 Eylül 2001 saldırılarından sonra körüklenen terörle mücadele ile birlikte ehemmiyeti tekrar hatırlanmış ve son yıllarda her devlet açısından vazgeçilmez bir politika uygulama aracı haline gelmiştir (Cowan ve Cull, 2008, s. 6). Uluslararası ilişkilerde giderek daha önemli bir rol oynayan kamu diplomasisi her ne kadar yabancı kamuoyu üzerinde yapılan faaliyetler olarak adlandırılrsa da küreselleşme ve uluslararasılaşma ile birlikte kapsamını daha da genişletmiştir. Bugün dünyada birçok insan farklı ülkelere eğitim veya çalışma gibi olanaklarla gidip orada yaşamaya karar vermektedir. Hatta bazı durumlarda hem hayatını kolaylaştırmak hem de yaşadığı ülkenin vatandaşlarına sunduğu haklardan yararlanmak için vatandaşlık almaya çalışmaktadır. Bu nedenle aslında kamu diplomasisi anlayışı da değişmeye başlamış, zamansız ve mekansızlaşarak gerçekleştirilebilecek bir alana dönüşmüştür. Küreselleşmenin getirdiği değişen dünya düzeni ve özellikle iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler, ülke aktörlerinin bu gelişmeleri tam anlamıyla kullanabilmelerini zorlaştırmıştır. Bu durum, yüzyıllar boyunca çatışma ve savaşlara sahne olan Avrupa'da, özellikle barışı ve sürdürülebilirliği sağlamak ve uluslararası arenada güçlü bir aktör haline gelmek için Avrupa Birliği'nin kurulmasına yol açmıştır. Farklı medeniyetlerin bir araya gelerek ekonomik yapılanmadan siyasal yapılanmaya doğru yeni bir oluşum içine giren ve ortak değerler kapsamında hareket eden AB, Avrupa değerlerinin etkin biçimde temsil edilerek yaygınlaştırılması için ciddi bir çaba sarf etmektedir. AB'nin kamu diplomasisi uygulamaları, insan hakları ve demokrasi gibi temel ilkeler üzerine kuruludur. Sosyal, ekonomik ve politik alanları içinde barındıran bu ilkelere bakıldığında, Birlik içi ve Birlik dışındaki ülkelerle etkileşimin oldukça önemli rol oynadığı görülmektedir. AB'nin kamu diplomasisi uygulamaları, dışarıya yönelik gibi görünse de uluslar üstü bir yapıya sahip olması nedeniyle öncelikle içe dönük bir işleyişe sahiptir (Aydemir,2018, s.53). Bu amaçla çalışmada Avrupa Komisyonu'nun hem üye ülke hem de aday ülke kamuoyuna yönelik yürüttüğü iletişim stratejisi kapsamlı şekilde incelenmiş, amaçlı örneklem yöntemi ile seçilen AB üye ülkelerde bulunan Europe Direct (Doğrudan Avrupa) Merkezleri ile aday ülkelerde bulunan EU Information Centres (AB Bilgi Merkezleri) yeni adıyla Europe House (Avrupa Evi) doküman analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. AB'ye üye ülkelerde toplam 424 Europe Direct Merkezi'nin ve aday ülkelerde ise AB Bilgi Merkezi, Avrupa Dokümantasyon Merkezi ve AB Köşesi olmak üzere toplam 94 merkezin bulunduğu görülmüştür. Fakat AB Bilgi Merkezleri'nin zaman içerisinde Avrupa Evi'ne evrildiği, dijital dünyaya geçişle birlikte AB Dokümantasyon Merkezleri'nin ise kapandığı bulgulanmıştır. Bu bağlamda AB'nin hem üye hem de aday ülkelerdeki kamu diplomasisi politikasında bu Merkezlerin oldukça önemli bir yere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kamu Diplomasisi ve Yumuşak Güç

19. ve 20. yüzyıllar, devletlerin ve hükümetlerin en önemli alanlarından biri olan dış politika ve diplomaside önemli değişimlere sahne olmuştur. Uluslararası ilişkilerde yaşanan siyasi, ekonomik, kültürel ve teknolojik gelişmeler, dış politika ve diplomasinin de dönüşümüne yol açmıştır. Yüzyıllardır kapalı kapılar ardında yürütülen bu alan, günümüzde halklar ve kamuoyları ile yakın bir ilişkiye girmiştir. I. Dünya Savaşı öncesinde tabu olarak görülen diplomasi, savaşı takip eden yıllarda, özellikle de Amerikan *açık diplomasi* anlayışının etkisiyle, kamuoyunun ilgi alanlarından biri haline gelmiştir. Bu değişimin en önemli sonuçlarından biri de diplomatların sorumluluklarının sadece hükümet yetkililerine karşı değil, aynı zamanda kamuoyuna karşı da olması gerektiğinin anlaşılmasıdır (Yağmurlu, 2007, s. 11). Demokratik yönetim ilkeleri ve egemenlik anlayışındaki değişimler, ulusun yaşamsal çıkarlarını ilgilendiren konularda kamuoyunun bilgilendirilmesini ve karar alma mekanizmalarının her aşamasında görüşlerini ifade etme imkânı bulmasını gerekli kılmıştır. Bu sayede, karar verme sürecine katılımçılık ve şeffaflık sağlanarak, ulusal iradenin daha net bir şekilde yansıtılması mümkün hale gelmektedir. Günümüzün küreselleşen dünyasında, ülkelerin dış politika hedeflerine ulaşmaları ve uluslararası alanda saygın bir konum kazanabilmeleri için yabancı kamuoyu ile iyi ilişkiler kurmaları ve onları etkileyebilmeleri eskisinden de daha önemli hale gelmiştir. Bu bağlamda, uluslararası kamuoyunu ve gündemi etkileme becerisi kilit bir rol oynamakta ve kamu diplomasisi hükümetler ve dış politika için es geçilemeyecek bir araç haline gelmektedir (Cull, 2009, s. 12). Hükümetler için özellikle son yıllarda dış politika ve diplomasinin yanı sıra uluslararası iletişim, imaj ve itibar konuları da ciddi sorumluluk gerektiren bir hal almıştır. Bu alanın yönetilmesi artık geleneksel diplomasi anlayışından ziyade kamu diplomasisi ile etkin olabileceği ifade edilmektedir. Kamu diplomasisi, yabancı kamuoyunun tutum ve davranışlarını istenilen yönde etkileme faaliyeti olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım, 2015, s.2). Farklı bir ülkenin halkını ve kamuoyunu etkilemeyi amaçlayan kamu diplomasisinde, o ülkenin 'yumuşak gücü' ön plana çıkmaktadır. Yumuşak güç, bir ülkenin "toplam cazibesi" olarak tanımlanabilir. Yumuşak güç, 1990'lı yılların başında ilk kez Joseph Nye tarafından ortaya atılan ve bir ülkenin sert güç yerine, ikna ederek ve rıza oluşturarak diğer ülke kamuoyunun tercihlerini şekillendirme marifeti olarak tanımlanmaktadır (Nye, 1990, s. 156). Klasik güç anlayışına göre, güç birinin istediği sonuçları elde etme kabiliyetidir ve bu bağlamda sert güç ön plana çıkar. Sert güç, diğer ülke kamuoyunun tutumunu askeri müdahale, ekonomik yaptırımlar ve baskıcı diplomasi gibi unsurlar ile değiştirmeyi amaçlamaktadır. Nye, sert güce alternatif olarak yumuşak gücü üçüncü bir yol olarak tanımlamıştır. Yumuşak güç, başkalarının davranışlarını zor kullanarak değil, çekiciliğe ve cazibeye dayanarak değiştirme yeteneğidir. Bu yetenek, başkalarını ikna etme ve harekete geçirmenin yanı sıra baştan çıkarma ve çekim gücünü de kapsamaktadır. Bundan dolayı yumuşak gücü çekici güç olarak da ifade etmek mümkündür (Nye, 2009, s. 160). Siyasal değerler, politikalar ve kültür gibi yumuşak gücün genel kaynakları ancak meşru görüldüğünde bir güç değeri taşımaktadır. Yumuşak güce sahip olmak, bir ülkenin uluslararası alandaki itibarını ve etkisini artırmakta, dış politika hedeflerine ulaşmasını kolaylaştırmakta ve ulusal çıkarlarını korumasına yardımcı olmaktadır. Bir ülkenin uluslararası alandaki saygınlığını belirleyen sadece askeri, ekonomik ve sanayi gelişmişliği olduğunu söylemek yanlış olur. Eğitim, teknoloji ve enformasyon gibi alanlardaki gelişmeler de saygınlık yaratan önemli faktörler arasında yer almaktadır. Öyle ki Gilboa, sert güç unsurlarının maliyetinin oldukça yüksek olduğunu ve bu nedenle eğitim, iletişim ve ikna gibi yumuşak güç unsurlarının kullanılmasının daha etkili bir yöntem olduğunu savunmaktadır. Ona göre yumuşak güç unsurları, bir ülkenin uluslararası kamuoyunda daha olumlu bir imaj oluşturmasına ve diğer ülkelerle daha iyi ilişkiler kurmasına yardımcı olmaktadır. Ayrıca, bir ülkenin yumuşak güç unsurlarının diğer ülkelerinki ile benzeşmeyeceğini ve her ülkenin kendine özgü bir ulusal imajı olması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu nedenle, bir ülkenin yumuşak güç stratejisi geliştirirken kendi değerlerini, kültürünü ve tarihini göz önünde bulundurması önemlidir (Gilboa, 2008, s. 58). Kamu diplomasisinin temelini iletişim oluşturmaktadır. Farklı disiplinlerle bağlantılı olsa da bu alandaki en temel unsur iletişim alt yapısı ve kanalları aracılığıyla kurulan etkileşim alanıdır. İletişim, bireyler arası, birey-toplum ve toplum-birey arasındaki bağlantıyı kurar. Kamu diplomasisi çalışmaları ve uygulamalarında kitle iletişim araçları, bireyi, toplumu ve

kamuoyunun fikir ve davranışlarını yönlendirmek için araç olarak kullanılmaktadır. Ulusların aklını ve kalbini kazanmak sadece siyasi rejimlerine bağlı değildir. Bu konuda asıl rolü oynayan, sahip oldukları bireysel cazibe ve çekicilikleridir. Weber'e göre bu tür bir karizma kendiliğinden oluşmaz, ancak insanların duygularını ve düşüncelerini ona yönlendirmeleriyle ortaya çıkar (Laughy, 2010, s.133). Buna göre, bir devlet, bir halk veya bir ulus ne kadar güçlü yumuşak güce sahip olursa olsun, kitle iletişim yöntem ve araçlarını etkin bir şekilde kullanamazsa yabancı kamuoyu nezdinde olumlu bir izlenim bırakmakta başarısız olacaktır. İletişimin nasıl kurulduğu, hangi kitle iletişim araçları ve kuramlarının kullanıldığı, mesaj içeriklerinin nasıl hazırlandığı ve tüm iletişim sürecinin yönetilmesi, bireyler ve toplumlararası ilişkileri, duyguları, düşünceleri ve kanaatleri doğrudan etkilemektedir. Özellikle 11 Eylül 2001 tarihinde gerçekleştirilen terör saldırılarının ardından başta ABD olmak üzere birçok devlet kamu diplomasisinin önemini daha iyi kavramış ve bu alandaki faaliyetlerini artırmıştır. 11 Eylül saldırılarından itibaren kamu diplomasisi kavramının daha fazla kullanılmaya başlaması ile günümüzde uluslararası sistemi oluşturan aktörler hedefledikleri politikalar ve uygulamaların hızlı bir şekilde gerçekleşmesi olası hale gelmiştir (Nye, 2008, s. 95). Kısaca ilk örnekleri ABD'de görülen kamu diplomasisi faaliyetlerinin zaman içerisinde dünya geneline yayıldığını ve artık tüm uluslararası arenada önem verilen konuların başında geldiğini ifade etmek yanlış olmayacaktır. Avrupa Birliği de hem Birlik ülkelerinde hem de aday ülkelerde kamu diplomasisi faaliyetlerine özel bir alan oluşturmuş ve bu kapsamda çeşitli stratejiler geliştirmiştir.

Avrupa Birliği'nin İletişim Odaklı Kamu Diplomasisi Stratejisi

Tarihte çatışmalar ve savaşlarla boğuşmuş olan Avrupa, kıtada kalıcı barış ve istikrarı sağlamak ve küresel arenada güçlü bir aktör haline gelmek amacıyla Avrupa Birliği'ni (AB) kurmuştur. AB'yi oluşturan ülkelerin zengin bilgi birikimi ve deneyimleri, Birlik'in temel taşlarını oluşturmaktadır. Bu sayede AB, uluslararası alandaki tüm aktörlere ve kamuoylarına karşı yürüttüğü politikaları daha etkin bir şekilde ilerletebilmektedir. Küresel ilişkilerde önemli bir aktör olan Avrupa Birliği'nin önemi AB üyesi devletlerin dış politika alanlarında ortak hareket etmesiyle daha da artmaktadır (Akdemir, 2018, s. 183). Bu durum, AB'nin kamu diplomasisi faaliyetlerinde ve yumuşak güç unsurlarında Amerika Birleşik Devletleri'nden sonra en etkili aktör olarak görülmesini de açıklar niteliktedir (Nye, 2017, s. 112). Altı üyeli toplulukla başlayan ve zamanla 27 üyeye ulaşan AB, yumuşak güç kaynaklarını çeşitli kültürel öğeler üzerine kurmuştur. Avrupa'nın kültürel ve sanatsal geçmişi tüm dünyayı etkilemekte ve Avrupa'ya karşı ciddi bir çekim gücü oluşturmaktadır. Nye, bu çekimi "*Avrupa'yı birleştiren bir sembol olan AB'nin başlı başına yumuşak güce sahip olduğunu*" savunarak açıklamıştır. AB'nin uluslararası gücü tek yönlü ve zor kullanmadan ziyade iş birliğine odaklı olduğu hatta AB'nin sert güçten çok yumuşak güce dayalı bir aktör olduğu ifade edilmektedir (Azpiroz, 2015, s. 6). Geleneksel bakış açısına göre, bir ülkenin dış yardımlarının veya diplomasisinin etkili olabilmesi için o ülkenin askeri güce de sahip olması gerektiği savunulmaktadır. Buna karşın, AB askeri bir güç olmadan da büyük bir küresel etkiye sahip sivil bir güç olma özelliği göstermektedir. Bu nedenle AB'nin en geniş konsepti ve temel müdahale yöntemi olarak nitelendirilen 'sivil güç', demokrasi geliştirmeye odaklanmaktadır. AB, seçilen devletlerin demokratik ilerlemeler kaydetmesi için ikna ve ortaklık yöntemlerini kullanmakta ve bu kapsamda hukuk, insan hakları, demokrasi reformları ve güvenlik reformlarını bir araya getirmektedir. AB, bu reformları hayata geçirirken demokrasi geliştirme projelerini bir dış politika stratejisi olarak benimsemektedir (Aydemir, 2018, s. 282). Genişleme sürecini de hedef ülkelerde demokrasiyi geliştirme aracı olarak kullanan AB, bu sayede cazibesini artırmayı ve açık siyasi şartların önemini vurgulamayı amaçlamaktadır (Yılmaz, 2012, s. 214). AB, uluslararası sistemde AB yanlısı bir tutum sergilemelerine katkıda bulunabilen kamu diplomasisi ve yumuşak güç çalışmaları yoluyla birliğe üye olmayan aktörlerin uluslararası alandaki tutumlarını etkileyebilmektedir fakat AB'nin siyasi bütünleşme sürecinin yeterince ilerlememiş olması ve bu durumun bir devlete göre karar verme sürecini zayıflatması, uygulanan kamu diplomasisinin önünde önemli bir engel oluşturmaktadır. Bu noktada Birliğin en önemli eksikliğinin siyasal bütünleşme olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Bu nedenle

AB, siyasal bütünleşmenin sağlanabilmesi adına hem kendi içindeki ülkeleri hem de diğer aktörlerin kamuoylarını ikna etmek zorundadır. 1957 yılında imzalanan Roma Antlaşması'nın önsözünde, Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun (AET) kuruluş ilkeleri açıkça belirtilmiştir. Ülkeler arasında ekonomik ve politik iş birliğini teşvik etmeyi, ortak bir Avrupa kimliği oluşturmayı ve sadece kurucu ülkelerle sınırlı kalmak yerine, zamanla yeni üyelere de açık bir yapı oluşturmayı hedefleyen bu ilkeler, Avrupa'nın savaş sonrası yeniden inşası ve entegrasyonu için bir yol haritası oluşturmuştur (Eur-Lex,2010). Avrupa Birliği, dış ilişkilerinde AB Komşuluk Politikası ve Doğu Ortaklığı gibi politik araçları kullanarak, en dış çemberde bulunan ülkeler için Avrupa Anlaşmalarına benzer çok taraflı veya ikili ortaklık anlaşmaları sunmaktadır. Bu yaklaşım, tam üyelik dışında yeni bir yöntem benimseyerek, insan hakları, demokrasi, iş birliği ve yardım konularında başarılı politikalarıyla dış halkadaki ülkeleri kendine çekmeyi ve yumuşak gücünü etkili bir şekilde kullanmayı amaçlamaktadır (Eren, 2014, s.351). AB'nin kamu diplomasisi uygulamalarının birincil hedeflerinden biri, çağdaş demokrasilerin gelişimine katkıda bulunmak ve genç nüfusu kendine çekmektir. AB, genç kuşağın görüşlerini dikkate alarak, basın özgürlüğü, ifade özgürlüğü ve eşitlik gibi konularda kamu yararına katkıda bulunarak bir yumuşak güç etkisi oluşturmaktadır. Kamu diplomasisi uygulamalarında kullanılan AB programları, projeleri ve anlaşmaları, yumuşak gücün meşruluğunu artıran, kültürünü çekici kılan ve yerel politikaları kendi ilkelerine uygun hale getirmeye çalışan bir çerçeve içinde yürütülmektedir. Bu kapsamda, kamu diplomasisi uygulamalarının gerçekleştirildiği ülkelerde çok taraflı iş birliği, ekonomik güç, hibe destekleri ve kurulan ortaklıklar da AB'nin yumuşak gücünü artıran önemli faktörler arasında yer almaktadır (Nye, 2005, s. 81-85). AB'nin kamu diplomasisi uygulamaları, demokratikleşme ve özgürlük alanlarını genişletme amacını taşımaktadır. Birlik, içinde ve dışında tüm toplumsal kesimleri demokrasi ve kalkınma sürecine dahil etmeyi hedefleyerek kamu diplomasisi stratejisini 'zihin paylaşımı' üzerine kurmaktadır. AB, zihin paylaşımını sadece Birlik üyeleriyle sınırlamamakta, aynı zamanda üçüncü ülkelerde de aktif bir rol oynamaktadır. Katılım ve diyalog aracılığıyla zihin paylaşımına doğru ilerleyen AB, bu şekilde bölgesel bir güçten tam anlamıyla küresel bir güce dönüşmeyi ve değerlerini politikalarıyla etkili bir şekilde uygulamayı amaçlamaktadır (Manners ve Whitman, 2013, s. 196-197). AB'nin siyasi reform süreçleri ve sosyoekonomik dönüşümlere ilişkin iletişim stratejileri, diyaloga katkıda bulunmak ve sahip olduğu değerleri kamuoyuna doğru ve etkili bir şekilde aktarmak üzerine kuruludur. Bu kapsamda AB'nin kamu diplomasisi uygulamalarında Avrupa Birliği Delegasyonları önemli bir rol oynamaktadır. Delegasyonlar, yurt dışındaki kamu diplomasisinden sorumludur ve AB'nin dış politikasını sunarak, açıklayarak ve yerine getirerek kamu diplomasisinde anahtar bir rol üstlenmektedir. Bu görevler genel halkın yanı sıra medya, sivil toplum, akademi, iş dernekleri ve kamu kurumları gibi kanaat önderlerini de kapsamaktadır. Delegasyonlar tarafından üstlenilen görevler arasında ziyaretler, etkinlikler ve çalışmaların hazırlanması ve tesis edilmesi, kültürel temaslar inşa edilmesi, AB ticaret huşularının görüşülmesi, kalkınma yardımının yönetilmesi ve siyasi diyalogun sürdürülmesi yer almaktadır (Azpiroz, 2015, s. 8-9). AB Komisyonu ve AB Delegasyonlarının iletişim stratejileri kapsamında destekledikleri Europe Direct (Doğrudan Avrupa) ve Europe House (Avrupa Evi) kamu diplomasisi odaklı faaliyetlerine verilebilecek en güzel örnekleri oluşturmaktadır.

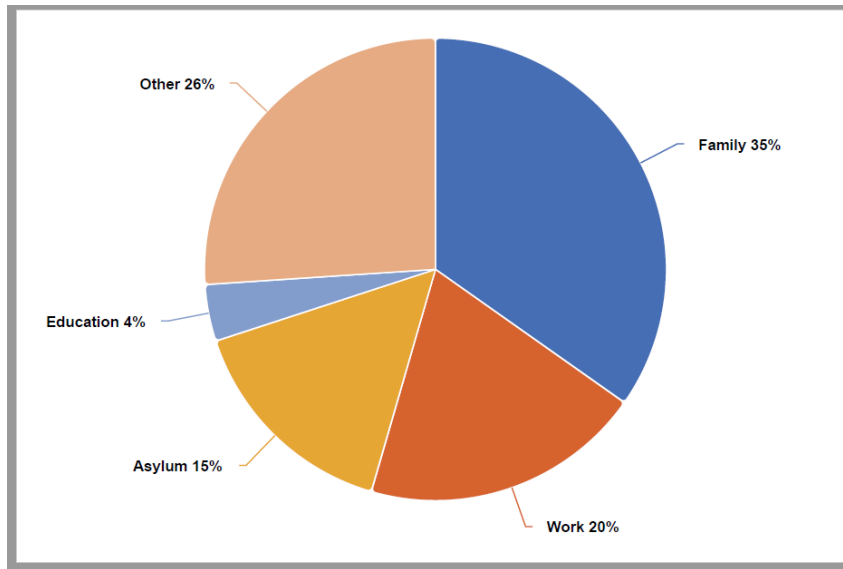
Yöntem

Bu araştırma, nitel bir model çerçevesinde tasarlanmıştır. Verilerin toplanmasında ve analizinde doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Doküman analizi, nitel araştırma yöntemleri arasında yer alan ve yazılı belgelerin içeriğini titizlikle ve sistematik şekilde incelemeye dayanan bir tekniktir (Wach, 2013). Bu yöntem, basılı veya elektronik formatta olan tüm belgelere uygulanabilir ve kapsamlı bir değerlendirme imkânı sunmaktadır. Nitel araştırmadaki diğer yöntemlerle benzer şekilde, doküman analizi de verilerin derinlemesine incelenmesini ve yorumlanmasını gerektirir. Bu sayede araştırmacılar, inceledikleri belgelerden anlam çıkarabilir, araştırma konusu hakkında kapsamlı bir bakış açısı kazanabilir ve ampirik bilgi üretebilirler (Corbin ve Strauss, 2008). Doküman analizi, belgesel tarama olarak da bilinir ve var olan kayıt ve belgelerden veri toplama yöntemidir.

Bu yöntemde, araştırma konusu ile ilgili bilgi içeren çeşitli kaynaklar belli bir amaca yönelik olarak bulunur, okunur, not alınır ve değerlendirilir (Karasar, 2005). Bu kapsamda, basılı ve elektronik (bilgisayar tabanlı ve internet erişimli) materyaller de incelenir ve değerlendirilir (Bowen, 2009). Yıldırım ve Şimşek (2013) doküman analizini, araştırma konusu ile ilgili bilgi içeren yazılı materyallerin incelenmesi olarak tanımlamaktadır. Farklı bir tanıma göre doküman analizini, birincil araştırma verisi kaynağı olarak çeşitli yazılı metin biçimlerini toplamak, gözden geçirmek, sorgulamak ve analiz etmek olarak açıklamaktadır (O'Leary, 2017). Seyidoğlu (2016) ise doküman analizini, araştırma konusu hakkında diğer kişi ya da kurumlar tarafından yazılmış, hazırlanmış veya yaratılmış çeşitli yazı, belge, yapım veya kalıntının toplanması ve incelenmesi olarak özetlemektedir. Bu bağlamda makalede amaçlı örneklem yöntemi ile seçilen Europe Direct ve Europe House verileri doküman analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Bu çalışma, kapsamı gereği etik kurul onayı gerektirmemektedir.

Bulgular ve Tartışma

Küreselleşme ve uluslararasılaşma bugün dünyada birçok insanı eğitim, çalışma ve vatandaşlık alma gibi nedenlerle farklı ülkelere yerleşmelerine neden olmuştur. Kamu diplomasisi her ne kadar yabancı kamuoyu üzerinde yapılan faaliyetler olarak adlandırılrsa da ülkeler kendi ülkelerinde bulunan tüm kamuoyuna yönelik çalışmalar gerçekleştirmek durumunda kalmaktadır. 2023 yılı verilerine göre Avrupa Birliği ülkeleri toplam 448 milyon nüfusa sahip (Eurostat,2024) ve bunun 27.3 milyonu AB vatandaşı olmayan kesimi 42.4 milyonu ise AB ülkeleri dışında doğan kesimi oluşturmaktadır (Commission,2024). Bununla birlikte AB'de toplam 6.1 milyon mülteci bulunmaktadır (UNHCR,2024).

Kaynak: Commission

Şekil 1. Göçmenlerin Avrupa'da bulunma nedeni

AB, üye ülkelere farklı nedenlerle gelen içinde barındırdığı tüm bu nüfusa bir şekilde kendini anlatmaya, olumsuz imaj ve itibarı oluşturabilecek unsurların önüne geçmeye çalışmaktadır. AB'nin en önemli yürütücü organı olan Avrupa Komisyonu AB üye ülkelerde 'Europe Direct-Doğrudan Avrupa', aday ülkelerde ise 'European Union Information Centres- AB Bilgi Merkezleri' yeni formuyla 'Europe House' adında bilgi ağı oluşturmuştur. Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen bu bilgi ağları, ulusal ve uluslararası düzeyde sosyal, kültürel, politik ve ekonomik boyutları göz önünde bulundurarak geniş ağlar kurmayı amaçlamakta ve

bu ağlar sayesinde, hedef kitleye daha kolay erişim sağlamaktadır. AB vatandaşlarına yönelik yürütülen Europe Direct ağı, Avrupa Birliği hakkında bilgi edinmek ve AB ile etkileşime girmek isteyen kişiler için önemli bir kaynaktır. Bu ağlar, üye kamuoyuna hitap ederek onlarla iletişim kurma ve onları bilgilendirme çabalarını desteklemektedir (Europa,2024). AB kamuoyunu Birliğin temel politikalarından biri olan entegrasyona teşvik etmek ve Birliğin vatandaşlara tanıdığı haklar konusunda bilgilendirmeler yaparak AB'ye güven oluşturmaya çalışması adına Europe Direct oldukça önemli bir kamu diplomasisi aracı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 1'de de görüleceği üzere Avrupa Birliği'nin kuruluş amacını, değerlerini ve politikalarını Avrupa'nın her köşesine yaymayı amaçlayan Europe Direct, AB çapında 424 merkezden oluşmaktadır (Europa,2024). Bu merkezler Avrupa'yla ilgili konularda zamanında ve gerçeklere dayalı bilgiler sağlamakta, aynı zamanda vatandaşlarla Avrupa Birliği'nin durumu ve geleceği konusunda etkileşim kurmaya da çalışmaktadır. Örneğin Avrupa'nın ve AB'nin geleceğinin vatandaşların da katılımına olanak tanıyacak şekilde tartışıldığı bir platform olan 'Avrupa'nın Geleceği Konferansı' gibi etkinliklerle yerel kamuoyuna yönelik diyaloglar geliştirmektedir (AB,2024). Europe Direct merkezleri AB kamuoyunu dolayısıyla farklı nedenlerle Avrupa ülkelerine yerleşen göçmenlere, AB'nin hukukun üstünlüğü, insan hakları, demokrasi, çevre, güvenlik, sağlık, eğitim, iklim değişikliği, göç, dijital dönüşüm, ekonomi, spor, kültür ve sanat gibi öncelikli konularını anlatarak farkındalık yaratmaya çalışmaktadır. Zaman içerisinde modern sisteme ayak uydurmaya çalışan Europe Direct merkezleri dijital platformları daha aktif kullanarak yerel medya ile de etkileşim içine girmiş, AB ile ilgili yaşanan son gelişmeleri paylaşarak, etkinliklerine dahil etmeye başlamıştır. Bu merkezler özellikle okullarda Avrupa vatandaşlığını eşit şekilde teşvik etmekte, bütünleşmenin önemini diğer Europe Direct merkezleri ile koordinasyon sağlayarak vatandaşların, kuruluşların ve işletmelerin bilgiye erişimini kolaylaştırmaktadır (EuropeanCommission2024).

Tablo 1
Europe Direct Merkezleri 2021-2025

Europe Direct Centres 2021-2025			
ÜLKE	BÖLGE	ÜLKE	BÖLGE
BELÇİKA (9)	Brussels, Hainaut, Luxembourg belge, Oost-Vlaanderen, Ostbelgien, Province de Liège, Provincie Antwerpen, Vlaams-Brabant, West-Vlaanderen	BULGARİSTAN (12)	Blagoevgrad, Burgas, Dobrich, Dupnitsa, Gabrovo, Plovdiv, Ruse, Shumen, Smolyan, Stara Zagora, Varna, Vidin, Vratsa
ÇEK CUMHURİYETİ (12)	Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Jihlava, Karlovy Vary, Klatovy, Kroměříž, Liberec, Most, Olomouc, Ostrava, Pardubice	DANİMARKA (5)	Bornholm, Midtjylland, Odense, Sjælland, Syddanmark
ALMANYA (50)	Aachen, Augsburg, Bayerischer Wald-Böhmerwald Unterer Inn, Berlin, Bocholt, Brandenburg an der Havel/Potsdam, Bremen, Coburg, Oberfranke, Darmstadt, Dortmund, Dresden, Duisburg-Niederrhein, Düsseldorf, Erfurt, Erzgebirge, Essen, Frankfurt, Freiburg, Friedrichshafen, Fulda, Furth im Wald, Guben, Halle, Hamburg, Hannover, Ingelheim, Kaiserslautern, Karlsruhe, Kiel, Kreis Gütersloh, Leipzig, Lüneburg, Magdeburg, Mecklenburg-Vorpommern, München, NordOstHessen, Nordthüringen, Nürnberg, Oldenburg, Osnabrück, Ostalb, Ostfriesland, Ostsachsen, Relais Rhein-Main, Saarbrücken, Steinfurt, Stuttgart, Südschleswig, Ulm, Vogtland	KIBRIS (4)	Larnaca, Limassol, Nicosia, Ledra Palace Area
ESTONYA (9)	Hiiumaa, Jõhvi, Lõuna-Eesti Põlva, Lõuna-Eesti Võru, Läänemaa, Narva, Pärnumaa, Saaremaa, Valgamaa	İRLANDA (8)	Baile Bhlainséir / Blanchardstown, Béal Átha na Shluaighe Ballinasloe, Cluain Eois / Clones, Leitir Ceanainn / Letterkenny, Luimneach / Limerick, Port Laoise / Portlaoise, Port Láirge / Waterford, Sligeach / Sligo
YUNANİSTAN (15)	EMTH, PRAXI Network, Πανεπιστήμιο, Δήμος Πειραιά/Piraeus, Western Macedonia, Epirus, KEDITH, Central Macedonia, South Aegean, Peloponnisos, Western Greece, Thessaly, Ionian Islands, Crete	İSPANYA (37)	A Coruña, Albacete, Almería, Andalucía Rural, Aragón, Asturias, Bizkaia, Cáceres, Campo de Gibraltar, Canarias, Cantabria, Castellón, Castilla y León Rural, Castilla-La Mancha, Ciudad Real, Comunidad de Madrid, Comunitat

			Valenciana, Córdoba, Donostia-San Sebastián, Extremadura CEIPREX, Gijón, Girona, Huelva, Illes Balears, La Rioja, Lleida, Lugo, Maestrazgo, Málaga, Navarra – Nafarroa, Provincia de Granada, Región de Murcia, Salamanca, Segovia, Sevilla, Tarragona, Zamora
FRANSA (50)	Allier, Antilles-Guyane, Auch-Gascogne Occitanie, Bassin Minier Hauts-de-France, Besançon, Bordeaux-Gironde, Cantal, Clermont Puy-de Dôme, Corsica, des Charentes, Dijon, Drôme Ardèche, Dunkerque Littoral Hauts-de-France, Europ'Armor, Hainaut Hauts-de-France, Hauts de France, Isère/Savoie, La Réunion Mayotte, Le Mans-Sarthe, Lille Métropole, Limousin, Lorraine Grand Est, Lyon Métropole, Maine et Loire, Marseille, Mayenne, Montpellier Occitanie, Moyenne Garonne, Nantes Loire Atlantique, NICE CÔTE D'AZUR, Nîmes Bas Rhône-Cévennes, Normandie Caen, Normandie Evreux, Normandie Vire, Orléans Centre-Val de Loire, Paris, Pau Pays de l'Adour, Poitiers Vienne Deux-Sèvres, Provence Alpes Méditerranée, Pyrénées, Reims Grand Est, Rennes Bretagne, Saint-Germain-en-Laye, Seine-et-Marne, Strasbourg, Territoires Lorrains, Toulouse Occitanie, Tours Centre Val de Loire, Val d'Oise, Vendée	HIRVATİSTAN (11)	Čakovec, Dubrovačko-neretvanske županije, Karlovac, Koprivničko-križevačke županije, Korčula, Osijek, Rijeka, Šibensko-kninske županije, Slavonski Brod, Split, Zadar
İTALYA (46)	Abruzzo, Basilicata, BAT, Carnia, Caserta, Catania, Chieti, Città metropolitana di Roma, Cuneo Piemonte Area Sud Ovest, della Romagna, Emilia-Romagna, Firenze, Genova, Gioiosa Jonica Calabria Europa, Lombardia, Maiella, Modena, Molise, Montagna veneta, Napoli, Nord-est Sicilia, Nuoro, Padova, Palermo, Provincia della Spezia, Provincia di Verona, Puglia, Reggio Calabria, Regione Marche, Regione Sardegna, Roma Innovazione, Salerno, Siena, Südtirol - Alto Adige, Taranto,	LETONYA (8)	Austrumlatgale, Dienvidlatgale, Gulbene, Jēkabpils, Jelgava, Kuldīga, Ventspils, Vidzeme

	<i>Torino, Trapani, Trentino, Trieste, Umbria, Unione Montana Marca di Camerino, Università degli Studi Roma Tre, Vallée d'Aoste, Venezia Veneto, Vercelli, Vesuvio</i>		
LİTVANYA (10)	<i>Alytus, Kaunas, Klaipėda, Marijampolė, Panevėžys, Šiauliai, Tauragė, Telšiai, Utena, Visaginas</i>	LÜKSEMBURG (3)	<i>Munshausen, Schengen, Université du Luxembourg</i>
MACARİSTAN (18)	<i>Bács-Kiskun, Baranya, Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Fejér, Győr-Moson-Sopron, Hajdú-Bihar, Heves, Nógrád, Pest, Somogy, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Szeged, Szolnok, Tolna, Vas, Veszprém, Zala</i>	MALTA (3)	<i>Core Platform, Gozo, Valletta</i>
HOLLANDA (11)	<i>Almere, Amsterdam, Curaçao, Eindhoven, Groningen, Maastricht, NHN, Nijmegen, Randstad, Zeeland, Zwolle</i>	AVUSTURYA (10)	<i>Burgenland, Kärnten, Land Salzburg, Niederösterreich, Oberösterreich, Salzburg Süd, Steiermark, Tirol, Vorarlberg, Wien</i>
POLONYA (22)	<i>Gdańsk, Katowice, Kielce, Lublin, Lublin WySPA, Łódź, Mińsk Mazowiecki, Oleśnica, Olsztyn, Opole, Ostrołęka, Ostrów Wielkopolski, Piotrków Trybunalski, Podlaskie, Poznań, Rzeszów, Słupsk, Szczecin, Śląskie, Toruń, Warmia i Mazury, Zielona Góra</i>	PORTEKİZ (15)	<i>Açores, Alentejo Central e Litoral, Algarve, Alto Alentejo, Área Metropolitana de Lisboa, Área Metropolitana do Porto, Baixo Alentejo, Bragança, Madeira, Minho, Oeste, Lezíria e Médio Tejo, Região Beira Interior, Região de Coimbra e de Leiria, Tâmega, Sousa e Alto Tâmega, Viseu Dão Lafões</i>
ROMANYA (24)	<i>Arad, Argeş, Bacău, Bistriţa-Năsăud, Brăila, Bucureşti, Buzău, Cluj, Galaţi, Gorj, Harghita, Iaşi, Maramureş, Nord-Est, Oradea, Râmnicu Sărat, Râşnov, Regiunea Centru, Sudul Olteniei – Craiova, Târgovişte, Teleorman, Timişoara, Vâlcea, Vaslui</i>	SLOVENYA (7)	<i>Koper – Capodistria, Koroška, Novo mesto, Podravje, Pomurje, Savinjska, Zasavje</i>
SLOVAKYA (12)	<i>Banská Bystrica, Banskobystrický región, Komárno, Košice, Lučenec, Nitra, Poprad, Prešov, Senica, Trenčín, Žilina, Žilinský kraj</i>	FİNLANDİYA (8)	<i>Etelä-Pohjanmaa, Etelä-Savo, Häme&Pirkanmaa, Kainuu, Kuopio, Kymenlaakso, Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Satakunta</i>
İSVİÇRE (15)	<i>Fyrbodalen, Halland, Härnösand, Hässleholm, Jönköpings län, Karlstad, Lund, Norrbotten, Sjuhärads, Skåne Nordväst, Södertälje, Stockholm, Sydsåne, Västerås, Västerbotten</i>		

Tablo 1’de görüldüğü üzere AB’nin kurucu üyelerinden Almanya, Fransa ve İtalya en fazla Europe Direct merkezi bulunduran ülkelerdir. Belçika’nın AB’nin başkenti olmasına rağmen bünyesinde 9 Europe Direct merkezi bulundurması ve Lüksemburgh’un en az Europe Direct’e (3) sahip olması dikkat çekmektedir. Bütünleşme politikasına önem veren AB’nin, kurucu ülkelerde kamuoyunu etkilemeye çalışmak adına kurduğu Europe Direct merkezlerinin sayısının yetersiz olduğu açıkça görülmektedir. Fakat toplam Merkez sayısına bakıldığında yine de AB’nin kamu diplomasisi faaliyetlerine yerel anlamda önem verdiği düşünülmektedir.

Avrupa Komisyonu’nun yalnızca Birlik ülkelerinde değil aday ülkelerde de kamu diplomasisi odaklı iletişim stratejisi geliştirdiği görülmektedir. Aday ülkelerde katılım sürecine destek olarak önyargıları ortadan kaldırmayı ve AB değerlerini yabancı kamuoyuna benimsetmeyi amaçlayan AB Bilgi Merkezleri bünyesinde barındırdığı Avrupa Dokümantasyon Merkezi (European Documentation Centres) ve AB Köşesi (EU Corner) ile toplam 94 merkezin olduğu fakat zaman içerisinde bu merkezlerin özellikle Batı Balkanlar’da Europe House’lara evrildiği bulgulanmıştır. AB’nin uluslararası sistemdeki rolüne bakıldığında hukukun üstünlüğü, insan hakları, değerler, güvenlik, kültür, sanat, göç, eğitim ve spor gibi konuların öncelikli olduğunu ve aday ülkelere de bu konular çerçevesinde AB’yi anlatmaya çalışıldığını söylemek mümkündür.

Avrupa Komisyonu AB Bilgi Merkezleri’ne ek olarak Avrupa Dokümantasyon Merkezi (European Documentation Centre) ve Avrupa Köşesi (EU Corner) kurmuştur. 1963 yılında kurulan Avrupa Dokümantasyon Merkezlerinin üye ve aday ülkelerde toplam sayısı 400’dür (Europa,2024). Bu merkezler araştırma amacıyla AB yayınlarını toplayarak dağıtmak üzere kurulmuştur. Tüm resmi AB yayınlarını, belgelerini, sözleşmelerini ve elektronik veritabanlarını almak ve bunları araştırmacıların, eğitimcilerin, öğrencilerin ve toplumun ilgili üyelerinin kullanımına sunmaktadır. Çoğunlukla üniversitelerde, üniversite kütüphanelerinde, bağlı akademik kurumlarda ve hem kamu hem de özel üniversite dışı araştırma enstitülerinde bulunurlar (EuropeanCommission,2013). Merkezlerin resmi amacı: Üniversite ve Enstitülere eğitim ve araştırma konusunda yardımcı olmak, Avrupa’da karar verme sürecinin şeffaflığına katkıda bulunmak, Avrupa politikası ve Avrupa entegrasyonuna ilişkin aktif tartışmayı teşvik etmek, Halkın ilgili üyelerinin AB politikaları hakkında daha derinlemesine bilgi edinmelerine yardımcı olmak (Watson ve Bell, 2009, s.104).

Tablo 2
Aday Ülkelerde Bulunan Avrupa Birliği Bilgi Merkezleri

Ülke	Yıl	Merkezler	Sayı	Bölge	Yıl bazlı toplam Merkez sayısı
Arnavutluk	2011	AB Bilgi Merkezi	3	Tirana / Shkodra / Vlora	3
	2012	AB Bilgi Merkezi	3	Tirana / Shkodra / Vlora	3
	2013	AB Bilgi Merkezi	3	Tirana / Shkodra / Vlora	3
	2014	AB Bilgi Merkezi	3	Tirana / Shkodra / Vlora	3
	2015	AB Bilgi Merkezi	3	Tirana / Shkodra / Vlora	4
		AB Bilgi Merkezi Ağı	1		
2017	Avrupa Evi	3	Tirana / Shkodra / Vlora	3	
Bosna Hersek	2013	AB Bilgi Merkezi	1	Sarajevo	1
	2014	AB Bilgi Merkezi	1	Sarajevo	1
	2015	AB Bilgi Merkezi	1	Sarajevo	7
		AB Bilgi Noktası	3	Banja Luka / Brčko / Mostar	

		<i>AB Bilgi Köşesi</i>	3	<i>Zenica / Tuzla / Istočno / Sarajevo</i>	
	2016	<i>AB Bilgi Merkezi</i>	1	<i>Sarajevo</i>	7
		<i>AB Bilgi Noktası</i>	3	<i>Banja Luka / Brčko / Mostar</i>	
		<i>AB Bilgi Köşesi</i>	3	<i>Zenica / Tuzla / Istočno / Sarajevo</i>	
		<i>AB Bilgi Köşesi</i>	1	<i>Sarajevo</i>	
	2017	<i>AB Bilgi Noktası</i>	3	<i>Banja Luka / Brčko / Mostar</i>	7
		<i>AB Bilgi Köşesi</i>	3	<i>Zenica / Tuzla / Istočno / Sarajevo</i>	
		<i>AB Bilgi Köşesi</i>	3	<i>Zenica / Tuzla / Istočno / Sarajevo</i>	
	2020	<i>Avrupa Evi</i>	4	<i>Sarajevu/Banja Luka / Brčko / Mostar</i>	4
<i>Kosova</i>	2012	<i>AB Bilgi ve Kültür Merkezi</i>	2	<i>Pristina / North Mitrovica</i>	2
	2013	<i>AB Bilgi ve Kültür Merkezi</i>	2	<i>Pristina / North Mitrovica</i>	2
	2014	<i>AB Bilgi ve Kültür Merkezi</i>	2	<i>Pristina / North Mitrovica</i>	2
	2014	<i>AB Bilgi ve Kültür Merkezi</i>	2	<i>Pristina / North Mitrovica</i>	2
	2015	<i>AB Bilgi ve Kültür Merkezi</i>	2	<i>Pristina / North Mitrovica</i>	2
	2020	<i>Avrupa Evi</i>	2	<i>Pristina / North Mitrovica</i>	2
<i>Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti</i>	2011	<i>AB Bilgi Merkezi</i>	1	<i>Skopje</i>	13
		<i>AB Bilgi Noktası</i>	7	<i>Bitola / Gostivar / Kavadarci / Kocani / Kumanovo / Tetovo / Veles</i>	
		<i>AB Bilgi Köşesi</i>	1	<i>Bitola</i>	
		<i>AB Dökümantasyon Merkezi</i>	3	<i>Skopje / Bitola / Tetovo</i>	
		<i>AB Bilgi Merkezi Ağı</i>	1	<i>Skopje</i>	
	2015	<i>AB Bilgi Merkezi</i>	1	<i>Skopje</i>	18
		<i>AB Bilgi Noktası</i>	12	<i>Veles / Gostivar / Bitola / Kavadarci / Kochani / Kumanovo / Tetovo / Gevgelija / Ohrid / Debar / Strumica / Kriva Palanka</i>	
		<i>AB Bilgi Köşesi</i>	1	<i>Bitola</i>	
		<i>AB Dokümantasyon Merkezi</i>	3	<i>Skopje / Bitola / Tetovo</i>	
		<i>AB Bilgi Merkezi Ağı</i>	1	<i>Skopje</i>	
	2016	<i>AB Bilgi Merkezi</i>	1	<i>Skopje</i>	18
		<i>AB Bilgi Noktası</i>	12	<i>Veles / Gostivar / Bitola / Kavadarci / Kochani / Kumanovo / Tetovo / Gevgelija / Ohrid / Debar / Strumica / Kriva Palanka</i>	
		<i>AB Bilgi Köşesi</i>	1	<i>Bitola</i>	
		<i>AB Dokümantasyon Merkezi</i>	3	<i>Skopje / Bitola / Tetovo</i>	
		<i>AB Bilgi Merkezi Ağı</i>	1	<i>Skopje</i>	
2017	<i>AB Bilgi Merkezi</i>	1	<i>Skopje</i>	2	
	<i>AB Bilgi Noktası</i>	-	-		

		AB Dokümantasyon Merkezi	-	-	
		AB Bilgi Merkezi Ağı	1	Skopje	
	2021	Avrupa Evi		Skopje/ Strumica/ Kriva Palank/Veles/Bitola	5
Karadağ	2011	AB Bilgi Merkezi	1	Podgorica	1
	2015	AB Bilgi Merkezi	1	Podgorica	1
	2016	AB Bilgi Merkezi	1	Podgorica	1
	2017	AB Bilgi Merkezi	1	Podgorica	1
	2022	Avrupa Evi	1	Podgorica	1
Sırbistan	2011	AB Bilgi Merkezi	1	Belgrade	1
	2012	AB Bilgi Merkezi	1	Belgrade	1
	2013	AB Bilgi Merkezi	1	Belgrade	3
		AB Dokümantasyon Merkezi	2	Belgrade / Novi Sad	
	2015-2018	AB Bilgi Merkezi	1	Belgrade	4
		AB Bilgi Noktası	2	Novi Sad / Nis	
Ağ (EUINFONET)		1	N/A (AB Bilgi Merkezi ve AB Bilgi Noktasının birleşimi)		
Türkiye	1996	AB Bilgi Merkezi	4	Diyarbakır/Gaziantep/Mersin/İzmir	4
	1997	AB Bilgi Merkezi	9	Bursa/ Denizli/ Diyarbakır/Gaziantep/İzmir/ Kayseri/ Mersin /Samsun/ Tranzon	9
	1998	AB Bilgi Merkezi	10	Antalya/ Bursa/ Denizli/ Diyarbakır/Gaziantep/İzmir/ Kayseri/ Mersin /Samsun/ Tranzon	10
	2005-2006	AB Bilgi Merkezi	12	Antalya/ Bursa/ Denizli/ Diyarbakır/Edirne/ Gaziantep/İzmir/ Kayseri/ Mersin /Samsun/ Tranzon/Van	12
	2011	AB Bilgi Merkezi	21	Adana / Ankara / Antalya / Bursa / Denizli / Diyarbakır / Edirne / Erzurum / Eskişehir / Gaziantep ^A / İzmir / İstanbul / Kayseri / Konya / Kocaeli / Mersin / Samsun / Sivas / Şanlıurfa / Trabzon / Van	24
		AB Bilgi Köşesi	2	TBD (Türkiye Bilişim Derneği)	
		AB Bilgi Merkezleri Ağı	1	Ankara	
		AB Dokümantasyon Merkezi	-	-	

2012	AB Bilgi Merkezi	22	Adana / Ankara / Antalya / Bursa / Denizli / Diyarbakır / Edirne / Erzurum / Eskişehir / Gaziantep / İzmir / İstanbul (two in universities) / Kayseri / Konya / Kocaeli / Mersin / Samsun / Sivas / Şanlıurfa / Trabzon / Van	54
	AB Bilgi Köşesi	17		
	AB Bilgi Merkezi Ağı	1	Ankara	
	AB Dokümantasyon Merkezi	14	Ankara Üniversitesi - /TOBB/ ODTÜ/Bilkent Üniversitesi/ Ege Üniversitesi/ Dokuz Eylül Üniversitesi/ Atatürk Üniversitesi/ Anadolu Üniversitesi/ Çukurova Üniversitesi/ Marmara Üniversitesi/ İstanbul Üniversitesi/ İktisâdi Kalkınma Vakfı/ İstanbul Bilgi Üniversitesi/ Akdeniz Üniversitesi	
2013	AB Bilgi Merkezi	22	Adana / Ankara / Antalya / Bursa / Denizli / Diyarbakır / Edirne / Erzurum / Eskişehir / Gaziantep / İzmir / İstanbul (two in universities) / Kayseri / Konya / Kocaeli / Mersin / Samsun / Sivas / Şanlıurfa / Trabzon / Van	54
	AB Bilgi Köşesi	17	No information provided on locations in ToR	
	AB Bilgi Merkezi Ağı	1	Ankara	
	AB Dokümantasyon Merkezi	14	Ankara Üniversitesi - /TOBB/ ODTÜ/Bilkent Üniversitesi/ Ege Üniversitesi/ Dokuz Eylül Üniversitesi/ Atatürk Üniversitesi/ Anadolu Üniversitesi/ Çukurova Üniversitesi/ Marmara Üniversitesi/ İstanbul Üniversitesi/ İktisâdi Kalkınma Vakfı/ İstanbul Bilgi Üniversitesi/ Akdeniz Üniversitesi	
2014	AB Bilgi Merkezi	21	Ankara / Antalya / Bursa / Denizli / Diyarbakır / Edirne / Erzurum / Eskişehir / Gaziantep / İzmir / İstanbul (two in universities) / Kayseri / Konya / Kocaeli / Mersin / Samsun / Sivas / Şanlıurfa / Trabzon	53
	AB Bilgi Köşesi	17	No information provided on locations in ToR	
	AB Bilgi Merkezi Ağı	1	Ankara	

Türkiye		AB Dokümantasyon Merkezi	14	Ankara Üniversitesi - /TOBB/ ODTÜ/Bilkent Üniversitesi/ Ege Üniversitesi/ Dokuz Eylül Üniversitesi /Atatürk Üniversitesi/Anadolu Üniversitesi/ Çukurova Üniversitesi/Marmara Üniversitesi/İstanbul Üniversitesi/ İktisâdi Kalkınma Vakfı/ İstanbul Bilgi Üniversitesi/Akdeniz Üniversitesi	
	2015	AB Bilgi Merkezi	21	Ankara / Antalya / Bursa / Denizli / Diyarbakır / Edirne / Erzurum / Eskişehir / Gaziantep / İzmir / İstanbul (two in universities) / Kayseri / Konya / Kocaeli / Mersin / Samsun / Sivas / Şanlıurfa / Trabzon	55
		AB Bilgi Köşesi	19	Burdur / Balıkesir / Bilecik / Aydın / Mardin / Çanakkale/ Kars / Kilis / İstanbul / Zonguldak / Antakya / Çorum / Adıyaman / Kastamonu / Malatya / Giresun / Rize / Hakkari / Şırnak	
		AB Bilgi Merkezi Ağı	1	Ankara	
		AB Dokümantasyon Merkezi	14	Ankara Üniversitesi - /TOBB/ ODTÜ/Bilkent Üniversitesi/ Ege Üniversitesi/ Dokuz Eylül Üniversitesi /Atatürk Üniversitesi/Anadolu Üniversitesi/ Çukurova Üniversitesi/Marmara Üniversitesi/İstanbul Üniversitesi/ İktisâdi Kalkınma Vakfı/ İstanbul Bilgi Üniversitesi/Akdeniz Üniversitesi	
	2017-2019	AB Bilgi Merkezi	20	Adana / Ankara / Antalya / Bursa / Denizli / Diyarbakır / Edirne / Erzurum / Eskişehir / Gaziantep / İzmir / İstanbul / Kayseri / Konya / Kocaeli / Mersin / Samsun / Sivas / Şanlıurfa / Trabzon / Van	54
		AB Bilgi Köşesi	19	Burdur / Balıkesir / Bilecik / Aydın / Mardin / Çanakkale/ Kars / Kilis / İstanbul / Zonguldak / Antakya / Çorum / Adıyaman / Kastamonu / Malatya / Giresun / Rize / Hakkari / Şırnak	
		AB Bilgi Merkezi Ağı	1	Ankara	
		AB Dokümantasyon Merkezi	14	Ankara Üniversitesi - /TOBB/ ODTÜ/Bilkent Üniversitesi/ Ege Üniversitesi/ Dokuz Eylül Üniversitesi /Atatürk Üniversitesi/Anadolu Üniversitesi/ Çukurova Üniversitesi/Marmara	

Türkiye	2019-2024			Üniversitesi/İstanbul Üniversitesi/ İktisâdi Kalkınma Vakfı/ İstanbul Bilgi Üniversitesi/Akdeniz Üniversitesi	
		AB Bilgi Merkezi	19	Adana / Ankara / Antalya / Bursa / Denizli / Diyarbakır / Edirne / Eskişehir / Gaziantep / İzmir / İstanbul / Kayseri / Konya / Kocaeli / Mersin / Samsun / Sivas / Şanlıurfa / Trabzon / Van	
		AB Bilgi Köşesi	19	Burdur / Balıkesir / Bilecik / Aydın / Mardin / Çanakkale/ Kars / Kilis / İstanbul / Zonguldak / Antakya / Çorum / Adıyaman / Kastamonu / Malatya / Giresun / Rize / Hakkari / Şırnak	53
		AB Bilgi Merkezi Ağı	1	Ankara	
Türkiye		AB Dokümantasyon Merkezi	14	Ankara Üniversitesi - /TOBB/ ODTÜ/Bilkent Üniversitesi/ Ege Üniversitesi/ Dokuz Eylül Üniversitesi /Atatürk Üniversitesi/Anadolu Üniversitesi/ Çukurova Üniversitesi/Marmara Üniversitesi/İstanbul Üniversitesi/ İktisâdi Kalkınma Vakfı/ İstanbul Bilgi Üniversitesi/Akdeniz Üniversitesi	
Ukrayna	2022	Avrupa Evi	1	Kiev	1
Gürcistan	2014	Avrupa Evi	1	Tiflis	1

3 AB Bilgi Merkezi ile 2011 yılında başlayan Arnavutluk AB Bilgi Merkezleri 2017 yılında artık yeni adıyla Europe House (Avrupa Evi) olduğu görülmekte, resmi web sitesinde merkezin amacının “Arnavut vatandaşlarını ülkenin entegrasyon süreci hakkında bilgilendirmek ve toplumun genelinde AB, politikaları ve programları hakkındaki genel anlayışı artırmak, AB’yi ve Arnavutluk vatandaşlarını birbirine yakınlaştırmak” olduğu görülmektedir. Bu kapsamda da eğitim, konferans, seminer, forumlar, kültürel ve sanatsal faaliyetler düzenledikleri ifade edilmektedir (EuropeHouseAlbania,2018).

2013 yılında 1 AB Bilgi Merkezi ile başlayan Bosna Hersek AB Bilgi Merkezi’nin 2020 yılına gelindiğinde 4 Europe House ile kamu diplomasisi faaliyetlerini gerçekleştirmeye devam ettiği görülmektedir. Merkezi Saraybosna olan Europe House Bosna-Hersek resmi web sitesinde Europe House ağ faaliyetlerinin AB’yi yerel halka anlatmaya çalışan bir iletişim projesi olduğundan bahsetmiş ve amacının AB programları, projeleri, kurumları ve politikalarının yanı sıra Bosna-Hersek ile Avrupa Birliği arasındaki ilişkiler hakkında da bilgi sağlamak olduğunu ifade etmiştir (EuropeHouseBosniaHerzegovina,2024).

2011 yılında 1 AB Bilgi Merkezi açan Avrupa Birliği Sırbistan Delegasyonu’nun 2018 yılında bu sayıyı 4’e çıkardığı görülmektedir. Sırbistan’ın her ne kadar merkezlerini Europe House’a dönüştürmese de AB kriterlerini karşılamak için ekonomik ve siyasi reformlar öngören bir program hazırladığı, Avrupa Birliği’nin Sırbistan’da temsilinin sağlanması konusunda destek verdiği görülmektedir (EuInSerbia,2024).

Avrupa Birliği Karadağ Delegasyonunun 2011 yılında 1 AB Bilgi Merkezi ile yürütmeye başladığı faaliyetlere 2022 yılında Europe House ile devam ettiği görülmektedir. Karadağ Europe House resmî web sitesinde Avrupa Birliği'nin Karadağ'ın güçlü demokratik kurumlar oluşturmaya, hukukun üstünlüğünü güçlendirmesine, kamu yönetimi reformunu uygulamasına yardımcı olduğu bu nedenle merkezin Karadağ vatandaşlarına AB'yi tanıtıcı projeler gerçekleştirdiği ifade edilmektedir (Evropskakuca,2024).

Kosova'nın AB ile ilgili tanıtım faaliyetlerine 2012 yılında 2 AB Bilgi ve Kültür Merkezi ile başladığı ve 2020 yılında bu merkezlerin Europe House'a evrildiği görülmektedir. Priştine ve Kuzey Mitrovica'nın merkezinde yer alan Europe House Kosova, vatandaşların Avrupa Birliği hakkında bilgi alabileceği ve buluşup tartışabileceği bir merkez olarak işlev görmektedir. Aynı zamanda AB'nin kurumları ve politikaları, Kosova'ya yönelik çeşitli AB hibeleri ve projeleri ile Kosova'nın AB Entegrasyonuna giden yolu hakkında bilgi sağlamaktadır (EuropeHouseKosovo,2024).

2022 yılında Kiev merkezli açılan House of Europe'ların, adaylık sürecinde Ukraynalılar ile AB ülkeleri arasında kültür ve yaratıcı endüstriler, eğitim ve gençlik çalışmaları, sosyal girişimcilik ve medya gibi konuları teşvik eden bir merkez olarak görev yaptığı görülmektedir (EuropeHouseUkraine,2024). Ukrayna'nın henüz adaylık statüsüne geçmesi ve bu merkezi hemen hayata geçirmesinin aslında AB üyeliğine ne derece önem verildiğinin göstergesi olduğu söylenebilir.

Türkiye'de bulunan 19 ilde bulunan AB Bilgi Merkezleri AB'nin adaylık sürecinde en fazla merkeze sahip ülke olarak dikkat çekmektedir. AB Türkiye Delegasyonu'nun 1996 yılından günümüze kadar sürdürdüğü ciddi bir iletişim stratejisi olarak karşımıza çıkan AB Bilgi Merkezleri, AB ve Türkiye'deki vatandaşları birbirlerine yakınlaştırmak adına tam anlamıyla bir köprü görevi üstlenmiştir (Esiad,2024). Her kesimden yurttaşa erişerek ve çeşitli sektörlerle etkileşim içine girerek ve bunu medyayı da dahil ederek gerçekleştiren bu merkezler 28 yıldır AB'nin kamu diplomasisi faaliyetlerini gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Türkiye'de bulunan ABBM'lerin henüz Europe House'a evrilmemiş olması yeniliğe ayak uyduramıyor düşüncelerine yol açsa da bu merkezlerin AB'nin sürdürülebilirlik politikasını destekler nitelikte olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

2011 yılında 13 Bilgi Merkezi ile yola çıkan Makedonya, Türkiye'den sonra en fazla merkeze sahip aday ülke olarak kendini göstermektedir. 2021 yılına sayılarını 5'e indiren merkezler Europe House'lara dönüştüğü ve faaliyetlerine devam etmekte olduğu görülmektedir. Özellikle genç araştırmacıları kendine çekmek ve yeniliği teşvik etmek amacıyla Kuzey Makedonya'nın Üsküp, Ustrumca ve Kriva Palanka şehrinde bulunan Europe House, girişimciler, akademisyenler ve öğrenciler dahil olmak üzere çeşitli sektörlerden katılımcılarla farklı hedef kitle arasında AB değerlerine ve uygulamaları üzerine tartışmayı, iş birliğini ve yeni bir ağ oluşumunu desteklemektedir (EuropeHouseMakedonia,2024).

Sonuç

İletişim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla birlikte, dünya Thomas Friedman'ın '*düzleşen dünya*' metaforuyla da ifade ettiği gibi, tek yönlü bir iletişimden iki yönlü bir iletişime geçiş yapmış bu sayede toplumlar, diğer toplumları tanıma imkanına sahip olduğu gibi, kendilerini de daha özgürce ifade etme imkânı bulmuştur. İletişim ve enformasyon teknolojilerinin gelişmesi ile ortaya çıkan iletişim çağı ve enformasyon toplumu, küresel politikayı ve özelde diplomasi ve siyaset alanlarını etkileyerek güç ve iktidar ilişkilerini dönüştüren yeni mekanizmalar oluşturmuştur. Bilginin doğruluğu güven ilişkisini, bilginin yayılması kitle iletişim araçlarını, kamuoyu ise enformasyon toplumu ve iletişim çağını temsil etmektedir. Bu unsurlar, kamu diplomasisinin günümüzde ne kadar önemli hale geldiğini ve diplomasi uygulamalarında ne kadar merkezi bir rol oynadığını açıkça göstermektedir. Geleneksel diplomasi, çoğunlukla gizli yürütülmekte ve ülkeler arasında yaşanan anlaşmazlık ya da iş birliklerini içermektedir. Küresel ve teknolojik günümüz dünyasında nüfus yoğunluğu,

askeri güç ya da doğal kaynaklar gibi unsurların yerini artık uluslararası gücü tarif eden etkenler arasında eğitim, kültür ve sanat gibi yumuşak güç unsurları ön plana çıkmaktadır. Bu değişimle birlikte, geleneksel diplomasi yerini kamu diplomasisine bırakmıştır. Uluslararası İlişkiler disiplini güncelliğini koruyan ve sürekli gelişen alanlardan biri kamu diplomasisidir. Kamu diplomasisi, ülkelerin dış politika hedeflerini barışçıl bir şekilde gerçekleştirmek için çeşitli aktörleri arzu edilen şekilde yönlendirme becerisini ve yoğun iletişim kanallarını içeren faaliyetleri kapsayan bir alan haline gelmiştir. Bu sayede kamuoyunu oluşturmak ve ülkelerin imajlarını geliştirmek kamu diplomasisinin önemli amaçları arasında yer almıştır. Devletler geçmişten bugüne çeşitli kamu diplomasisi uygulamaları kullanmaktadır. Çok devletli ve ulusüstü bir yapılanma olan Avrupa Birliği de bu açıdan özel bir konumdadır. Birlik hem kendi üye devletlerinin yurttaşlarına hem de yabancı kamuoylarına kendini doğru tanıtmak ve bilgilendirmek için iletişim kanalları açmayı, böylece güven oluşturarak, iş birliği kurarak, çeşitli projeler geliştirerek küresel sorunlara, dünya barışına ve istikrarına çözüm bulunmayı amaçlamaktadır. Avrupa Birliği'nin temelleri atılırken ilk olarak ekonomik birliğin oluşturulması için çalışmalar yapılmış fakat zaman içerisinde Birlik üyeleri farklı konularda entegrasyonun da önem arz ettiğini fark etmişlerdir. Berlin Duvarı'nın yıkılmasının ardından Avrupa kıtasında yaşanan köklü değişimler, terörizm, gibi uluslararası problemler, Soğuk Savaş'ın ardından Avrupa'da yaşanan sıkıntılar, Ortadoğu'da yaşanan krizler ve Birlik içindeki ekonomik açıdan güçsüz ülkelerin yarattığı istikrarsızlıklar, Avrupa Birliği'ni hem ulusal hem de uluslararası bir güç olarak daha aktif bir dış politika izlemeye itmiştir. Bu kapsamda AB Komisyonu hem üye ülkelerde hem de aday ülkelerde kamu diplomasisi odaklı iletişim stratejisi belirlemiş ve üye ülkelerde vatandaşlara AB ile ilgili son gelişmeleri anlatmak için Europe Direct (Doğrudan Avrupa), aday ülkelerde ise yabancı kamuoyuna AB'yi doğru ve etkin şekilde tanıtıcı, önyargıları kırıcı Europe House'ları (Avrupa Evi) faaliyete geçirmiştir. Birlik üye ülkelerde toplam 424 Europe Direct'in faal olarak çalıştığı, aday ülkelerde ilk olarak AB Bilgi Merkezi adı ile kurulan 94 merkezin zaman içerisinde Europe House'lara evrildiği ve AB Dokümantasyon Merkezleri'nin birçok alanın giderek dijitalleşmesi nedeni ile kapandığı ve dijital ortamlarda faaliyetlerine devam ettiği görülmüştür. Son olarak AB'nin toplam nüfusu ve farklı nedenlerle AB ülkelerine göç eden kesim baz alındığında Europe Direct merkezlerinin yerel anlamda çok ciddi bir kamu diplomasisi aracı olduğu söylenebilir. Ayrıca AB'nin, kamu diplomasisi bağlamında araçsallaştırdığı Europe Direct ve Europe House'lar hem ulusal hem de uluslararası açıdan yumuşak gücüne katkı sağlayacak şekilde yapılandırmış olduğu söylenebilir. Bu çalışmanın AB nin kamu diplomasisi uygulamaları konusunda literatürde yaşanan kısıtlı bilgilere katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Sürekli değişen dünya düzenine ayak uydurmaya çalışan bu tür merkezlerin güncel sayısının ve yapılan faaliyetlerin kapsamlarının bulunması çalışmanın sınırlılıklarını oluşturmakta ve gelecekteki çalışmalar için araştırılacak konulara arasında önerilmektedir.

Kaynakça

- AB Bilgi Merkezi (ABBM) Hakkında (2024). Erişim adresi: <https://www.esiad.org.tr/abbm-hakkinda>
- About Us. Europe House Albania (2024). Erişim adresi: <https://europehouse.al/2018/about-us/>
- About Us. Europe House Bosnia and Herzegovina (2024). Erişim adresi: <https://europehouse.ba/en/about-us/>
- About Us. Europe House Kosovo (2024). Erişim adresi: <https://europehouse-kosovo.com/about/>
- About Us. Europe House Macedonia (2024). Erişim adresi: <https://www.euhouse.mk/>
- About Us. Europe House Montenegro (2024). Erişim adresi: <https://evropskakuca.me/>
- About Us. Europe House Ukraine (2024). Erişim adresi: <https://houseofeurope.org.ua/en>
- Akdemir, E. (2018). Avrupa Birliği'nin dış ilişkileri ve politikası: Avrupa Birliği'nin bütünleş(eme)mesi üzerine bir inceleme. *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 17(2), 181-218. <https://doi.org/10.32450/aacd.511238>.
- Avrupa'nın Geleceği ve Gençler Toplantıları (2024, Nisan). Erişim adresi: https://www.ab.gov.tr/gencler-avrupanin-gelecegini-tartisiyor-toplantilari_52749.html
- Aydemir, E. (2018). *Kamu diplomasisi: Ülkeler Avrupa Birliği kurumlar uygulamalar*. İstanbul: Kalkedon
- Azpíroz, M. L. (2015). Soft power and public diplomacy: the case of the European Union in Brazil. *Azpíroz, María Luisa. Soft Power and Public Diplomacy: The Case of the European Union in Brazil*. Los Angeles: Figueroa Press
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Commission launches 424 new Europe Direct Centres: reaching people in all corners of the EU. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/document/print/nl/mex_21_2081/MEX_21_2081_EN.pdf Erişim tarihi:16.04.2024
- Contact the European Union (2024). Meet us. Erişim adresi: https://european-union.europa.eu/contact-eu_en
- Corbin, J. and Strauss, A. (2008). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. Thousand Oaks: Sage
- Cowan, G. and Cull, N. J., (2008). Public diplomacy in a changing world. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 616(1), 6-8. <https://doi.org/10.1177/0002716207312143>
- Cull, N. J. (2009). *Public diplomacy: Lessons from the past*. Los Angeles, Figueroa Press.
- Eren, T. M. (2014). Avrupa Birliği'nin genişleme politikası ve yumuşak gücünün geleceği. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 359-374. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/321414>
- EU in Serbia (2024). What we do? Erişim adresi: <https://europa.rs/?lang=en>

- EUR-Lex (2010). Treaty Establishing the European Economic Community, EEC Treaty-original text (non-consolidated version). Erişim adresi: <http://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3Axy0023>
- European Commission, Directorate-General for Communication (2013). *European documentation centres – Challenges for the EDCs' work in the 21st century*, Publications Office. Erişim adresi: <https://data.europa.eu/doi/10.2775/10098>
- European Commission, Directorate-General for Communication (2023). *Europe Direct centres 2021-2025*, Publications Office of the European Union. Erişim adresi: <https://data.europa.eu/doi/10.2775/078629>
- Gilboa, E. (2008). Searching for a theory of public diplomacy. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 616, 55-77. <https://doi.org/10.1177/0002716207312142>
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Laughey, D. (2010). *Medya çalışmaları teoriler ve yaklaşımlar*. (A. Toprak, Çev.). İstanbul: Kalkedon.
- Manners, I., Whitman, R. (2013). Normative Power and the Future of EU Public Diplomacy. In: Cross, M.K.D., Melissen, J. (eds) *European Public Diplomacy*. Palgrave Macmillan Series in Global Public Diplomacy. Palgrave Macmillan, New York. https://doi.org/10.1057/9781137315144_9
- Nye, J. S. (1990). Soft power. *Foreign policy*, (80), 153-171. <https://doi.org/10.2307/1148580>
- Nye, J. S. (2005). *Dünya siyasetinde başarının yolu: Yumuşak güç*. Ankara: Elips Kitap.
- Nye, J. S. (2008). Public Diplomacy and Soft Power. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 616(1), 94-109. <https://doi.org/10.1177/0002716207311699>
- Nye, J. S. (2017). *Yumuşak güç* (çev. Rayhan İ.). Ankara: Bingbang Yayınları.
- Nye, J.S. (2009). Get Smart: Combining Hard and Soft Power. *Foreign Affairs*, 88(4), 160-163. Erişim adresi: <https://www.foreignaffairs.com/united-states/get-smart>
- O'Leary, Z. (2017). *The essential guide to doing your research project*. US: SAGE Publications Inc.
- Population projections in the EU (2024). Highlights. Erişim adresi: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Population_projections_in_the_EU.
- Reasons to stay in Europe (2024). The European Commission's priorities. Erişim adresi: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/statistics-migration-europe_en
- Refugee Data Finder (2024). Key indicators. Erişim adresi: <https://www.unhcr.org/refugee-statistics/>
- Representation in United Kingdom (2024). Information message. Erişim adresi: https://ec.europa.eu/unitedkingdom/index_en.html
- Seyidoğlu, H. (2016). *Bilimsel araştırma ve yazma el kitabı*. İstanbul: Güzem Can Yayınları.

- Statistics on migration to Europe (2024). Erişim adresi: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-20192024/promoting-our-european-way-life/statistics-migration-europe_en
- The 'European Union around me' map (2024). Home. Erişim adresi: https://european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_en
- Wach, E. and Ward, R. (2013). Learning about qualitative document analysis. IDS Practice Paper in Brief, ILT Brief 13 August 2013. Erişim adresi: <https://opendocs.ids.ac.uk/opendocs/handle/20.500.12413/2989>
- Watson, M. and Bell, M. (2009). European Documentation Centres: providing researchers with a way through the maze. *LIM*, 9, 104. Erişim adresi: https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/leginfom9&div=32&g_sent=1&casa_token=&collection=journals
- Yağmurlu, A. (2007). Halkla İlişkiler Yöntemi Olarak Kamu Diplomasisi. *İletişim Araştırmaları*, 5(1), 9-38. doi: 10.1501/İltaras_0000000100
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. İstanbul: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, G. (2015). *Uluslararası halkla ilişkiler perspektifinden kamu diplomasisi*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Yılmaz, S. (2012). *Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği'nde kamu diplomasisi ve güç projeksiyonu*, (A. Özkan – T. Ersoy Öztürk, Ed.), İstanbul: TASAM Yayınları,

Extended Abstract

Purpose

Strategic communication, which is becoming increasingly important in international relations, emerges as an effective tool that countries use to support national security and promotional activities. With effective strategic communication, it is possible for a country to advance its interests and goals on the international platform, improve its image and reputation in the international arena, support its public diplomacy goals and gain superiority in global competition. The purpose of this paper is to focus on the European Commission's communication strategy for the public in both member states and candidates and to comprehensively examine the European Union Information Network in the study.

Design and Methodology

This research was designed within the framework of a qualitative model. Document analysis technique was used to collect and analyze data. Document analysis is a technique that is among the qualitative research methods and is based on examining the content of written documents meticulously and systematically. This method can be applied to all documents in printed or electronic format and offers a comprehensive evaluation opportunity. In this method, various sources containing information about the research subject are found, read, noted and evaluated for a certain purpose. Similar to other methods in qualitative research, document analysis requires in-depth examination and interpretation of data. In this way, researchers can make sense of the documents they examine, gain a comprehensive perspective on the research topic, and produce empirical knowledge. In the article, Europe Direct in member states and EU Information Centers (now called Europe House) in candidates selected by the purposeful sampling method and were analyzed by the document analysis technique.

Findings

The EU tries to explain itself accurately to the population it includes, which comes to member countries for different reasons, and to prevent factors that may create a negative image and reputation. The European Commission, the most important executive body of the EU, has created an information network called 'Europe Direct' in member states and 'European Union Information Centres' with its new form which named 'Europe House' in candidates. These information networks, funded by the Commission, aim to establish large networks at national and international levels, taking into account social, cultural, political and economic dimensions, and thanks to these networks, they provide easier access to the target audience. Europe Direct and EUICs appear as a very important public diplomacy tool in order to encourage integration of EU member states and candidates, which is one of the basic policies of the Union, and to try to build trust in the EU by informing them. It has been observed that there are a total of 424 Europe Direct Centers in the EU member states and a total of 94 Centers in the candidates that including the EU Information Center, European Documentation Center and EU Corner. However, it has been found that EUICs have evolved into Europe Houses over time, especially in the Western Balkans, and with the transition to the digital world, EU Documentation Centers were closed. Germany, France and Italy, the founding members of the EU, are the countries with the most Europe Direct Centers. It is noteworthy that although Belgium is the capital of the EU, it has 9 Europe Direct Centers and Luxembourg has the least Europe Direct (3). It is clearly seen that the number of Europe Direct Centers established by the EU, which attaches importance to integration policy, to try to influence public opinion in the founding countries, is insufficient. However, when looking at the total number of Centers, it is still thought that the EU attaches importance to public diplomacy activities locally. In this context, it has been concluded that these Centers have a very important place in the EU's public diplomacy policy in both member and candidate countries.

Research Limitations

According to the findings, the European Commission has established 'Europe Direct' in member states and 'Europe House' in candidates in order to provide accurate and effective information about the EU, to break prejudices and to create soft power over the public. In the research, the exact number of some EU Information Centers in the candidate countries is limited due to their evolution into Europe Houses. Finding the current number of such Centers and the scope of their activities, which try to keep up with the ever-changing world order, constitutes the limitations of the study and is recommended among the topics to be researched for future studies.

Implications

According to the findings of the study, it is seen that the Centers established in both member countries and candidate countries have kept up with the conditions of the globalizing and digitalizing world. Even though it seems like they are decreasing quantitatively, it can be said that they have come a long way in qualitative terms. In this context, based on the findings of the present study, several recommendations can be made for future studies. Future qualitative studies should be conducted with larger samples. Additionally, it may be more effective and functional to examine the activities carried out by the Centers mentioned in the study with different variables, both quantitatively and qualitatively. It is also among the suggestions to examine the similarities and differences of the Centers in member states and candidates within the framework of the activities carried out. Another suggestion is to investigate whether such Centers exist around the world, and if not, to present them as a model to countries that are not in the European region.

Originality

The present study is considered important and remarkable since it is one of the few studies carried out to determine the public diplomacy strategy of the European Union. The study aims to analyze the EU's public diplomacy activities within this framework, based on the communication strategies implemented by the European Commission in both member states and candidates. In this study, it is seen that the EU has structured Europe Direct and Europe House, which it instrumentalizes in the context of public diplomacy, in a way that contributes to its soft power both nationally and internationally. For this reason, it is thought that this study will contribute to the limited information in the literature on the EU's public diplomacy practices.

Araştırmacı Katkısı: Elifnur Terzioğlu (%100).